

Justitiedepartementet
Enheten för processrätt och
domstolsfrågor
103 33 Stockholm

**Yttrande över betänkandet Rekrytering av framtidens domare
(SOU 2017:85)**

(dnr Ju2017/08641/DOM)

Tingsrätten har tagit del av betänkandet och tillstyrker i allt väsentligt utredningens förslag. Tingsrätten har följande närmare synpunkter på utredningens överväganden och förslag.

Inledande synpunkter

Tingsrätten delar utredningens uppfattning att rekryteringen av ordinarie domare måste bygga på hög kvalitet och kontinuitet och att endast mycket skickliga och för yrket lämpade jurister bör komma i fråga för utnämning till ordinarie domare. För att uppnå detta är det av central betydelse att det finns tillräckligt kvalificerade och erfarna jurister att tillgå. Det är även av stor vikt att dessa jurister anser att domstolarna är attraktiva som arbetsgivare och väljer att söka sig till dem.

När det gäller domstolarnas attraktivitet som arbetsgivare vill tingsrätten framhålla att en renodling av domarrollen, en god tillgång till kompetensutveckling och ett aktivt verkande för att domarna ska ha en rimlig arbetsbörda och möjlighet att kombinera arbetet med privatlivet givetvis är betydelsefulla aspekter. Det är dock tingsrättens uppfattning att det självklara sättet att öka domstolarnas attraktivitet som arbetsgivare och höja statusen på domaryrket är att införa en avsevärd höjning av domarlönerna. Andra

åtgärder, såsom de nu föreslagna, torde endast ha marginell effekt på domaryrkets attraktivitet.

Extern rekrytering och adjungerade råd

Liksom utredningen anser tingsrätten att domaryrket även fortsättningsvis ska vara tillgängligt för jurister som har erfarenhet av kvalificerat juridiskt arbete, men som saknar erfarenhet av domstolsarbete. Tingsrätten delar även utredningens bedömning att möjligheten till extern adjunktion i överrätt bör finnas kvar.

I betänkandet föreslås att en ny typ av domaranställning, adjungerat råd, ska införas. Tingsrätten ställer sig i och för sig positiv till en sådan ordning, förutsatt att tjänstgöringen inleds med kollegialt dömande i överrätt. Det kan dock antas att det främst kommer att vara jurister bosatta i närheten av en överrätt som söker sig till en tjänst som adjungerat råd, eftersom tjänstgöringen skulle innebära en längre dagpendling eller tillfällig flytt till överrättsorten för jurister bosatta på annat håll. Av den anledningen kan det ifrågasättas i vilken utsträckning en ordning med adjungerade råd skulle kunna bidra till att lösa de rekryteringsproblem som finns hos de underrätter som inte är belägna på eller i närheten av överrättsorten. Även intresset för den här typen av tjänstgöring kan ifrågasättas mot bakgrund av eventuell svårighet att få tjänstledighet och att antalet externa adjunkter ligger på en låg nivå sedan Högsta domstolens avgörande om jäv 2014. Det måste vidare beaktas att den föreslagna ordningen troligtvis kommer att ställa förhållandevis långtgående krav på domstolarna att avsätta resurser för handledning m.m. och att domarnas arbetsbelastning redan i dag är hög i många av landets domstolar.

Den särskilda domarutbildningen m.m.

Även om domaryrket i framtiden kommer att göras mer tillgängligt för externt rekryterade jurister kommer merparten av framtidens domare att rekryteras

från den grupp jurister som har genomgått den särskilda domarutbildningen. Det är tingsrättens uppfattning att det är mycket viktigt att redan i ett tidigt skede fånga upp de skickligaste juristerna, utbilda dem i domaryrket och göra dem intresserade av domarrollen. Tingsrätten anser därför, liksom utredningen, att den särskilda domarutbildningen bör erbjudas till fler skickliga jurister tidigt i karriären. Det bör även finnas möjlighet att erbjuda inriktning mot ett särskilt område, t.ex. mark- och miljö rätt, för en del av dem som antas till den särskilda domarutbildningen. Det är vidare tingsrättens uppfattning att det, i syfte att säkra domartillgången i hela landet, är angeläget att den särskilda domarutbildningen i den mån det är möjligt utformas på ett sådant sätt att den underlättar för unga jurister att etablera sig på en ort.

Tingsrätten ser positivt på förslaget om fortsatt tjänstgöring i underrätt för assessorer.

Sekretess i rekryteringsförfarandet m.m.

Det framstår för tingsrätten som tveksamt om införandet av sekretess i rekryteringsförfarandet skulle få någon nämnvärd effekt när det gäller att få fler jurister att söka domartjänst. Tingsrätten delar därför utredningens bedömning att behovet av sekretess i rekryteringsförfarandet inte uppväger nackdelarna med en sådan sekretessreglering. För det fall det ändå skulle införas en sekretessreglering framstår den lösning som utredningen föreslagit som väl avvägd.

Detta yttrande har beslutats av lagmannen Lars-Olle Larsson, chefsrådmännen Lars Jeppsson och Lena Pettersson samt tf. rådmannen Kristin Simonsson, föredragande.

Lars-Olle Larsson

Kristin Simonsson